

Darülfünun Tıp Fakültesi 1. Seririyat-ı Hariciye'den İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı'na: Kuruluşunun 100. Yılı (1909–2009)

From 1st Surgical Clinic (1. Seririyat-i Hariciye) to Istanbul University Cerrahpaşa
Medical Faculty Department of General Surgery:
Celebration of 100th Year of Foundation (1909-2009)

Ertuğrul Göksoy*

1909 yılında Haydarpaşa'da Darülfünun Tıp Fakültesi 1. Seririyat-ı Hariciye olarak Ord. Prof. Dr. Cemil Topuzlu ile başlayan yolculuk 1912'de Müderris Dr. Kerim Sebati Gürgün ile aynı yerde devam etmiştir.

1933'de Üniversite Reformu sonrası Cerrahpaşa Hastanesinde İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi I. Şirürji Kliniği ismiyle Alman profesör Ord. Prof. Dr. Rudolf Nissen tarafından 1940 yılına kadar yönetilmiştir. 1940'den sonra 1951'e kadar Ord. Prof. Dr. Burhaneddin Tokar tarafından yönetilmiştir. 1943'de yeni binaya geçilmiş, cerrahide özelleşmeye önem verilmiştir. 1951'de Tıp Fakültesi bünyesinde yeniden bir yapılanmayla I. Cerrahi Kliniği (Ord. Prof. Dr. Kazım İsmail Gürkan) ve III. Cerrahi Kliniği (Ord. Prof. Dr. Fahri Arel) oluşturulmuştur. Her iki klinik 1963 yılında tekrar birleşmiştir. 1963'den 1967 yılına kadar Cerrahpaşa Cerrahi Kürsüsü, 1967 yılından itibaren kurulan Cerrahpaşa Tıp Fakültesi bünyesinde Cerrahi Kürsüsü kurulmuştur. 1963 ile 1972 yılları arasında Ord. Prof. Dr. Fahri Arel, 1972-1982 yıllarında Prof. Dr. Adnan Salepçioğlu yönetiminde çalışmalarına devam etmiştir.

1982'de, yeni yüksek öğretim kanunuyla Genel Cerrahi Anabilim Dalı adını almıştır. 1982-1983'de Prof. Dr. Kemal Alemdaroğlu, 1983-1990'de Prof. Dr. Selçuk Aybar başkanlık görevinde bulunmuşlardır. 1988 yılında bugünkü binaya geçilmiş, 1990-1999 yılları arasında Prof. Dr. Hürol İnel, 1999-2007 yılları arasında Prof. Dr. Ümit Balcısoy, 2007'den itibaren Prof. Dr. Ertuğrul Göksoy başkanlığında çalışmalarına devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cerrahi Klinikleri, İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa

Ülkemizdeki cerrahi eğitimi ve bilimine bir asırdır hizmet eden Anabilim Dalımız Kuruluşunun 100.⁺ Yılına bilimsel - Cerrahpaşa Cerrahi Toplantıları -, 100.⁺ Yıl Cerrahi Açılış Dersi, resim, karikatür ve heykel sergileri - Sanat Etkinlikleri - ve 100.⁺ Yıl Cerrahpaşa Cerrahi Gecesi şeklinde toplantılarla kutlamıştır. 2010 yılında da bilimsel özellikli Cerrahpaşa Cerrahi Toplantıları olarak kutlamaya devam edecektir.

Cerrahpaşa Cerrahi Kliniğinin tarihçesi 1933'e kadar Cerrahpaşa Hastanesinden ayrı olarak gelişmiştir. Bu başlangıç dönemi 1908'de II. Meşrutiyetin ilanıyla ilgilidir.

Tıp dünyamızda 1827'de başlayan modernleşme çabalarının yanı sıra, 1908'de II. Meşrutiyetin ilanı ve 1909'da 31 Mart Olayı gibi siyasi ve toplumsal gelişmelerin sonucu zamanın tıp kurumlarında önemli değişimler olmuştur. 18 Kasım 1908'de Kadırga'daki Tıbbiye Mülkiyesi Tıp Fakültesi

olarak tesis edilmiş, aynı zamanda dekan olan Cemil Paşa (Topuzlu) buradaki Cerrahi Kliniğine de başkan olmuştur. Yanında Ahmet Nurettin, Kerim Sebati (Gürgün) ve Nazım Şerafettin beyler yer almıştır. Ayrıca Fenni Cerrahiye Kebir (Ameliyatı Cerrahiye) dersleri ile poliklinik Orhan Abdi (Kurtaran) beye bırakılmıştır.

1908 ile 1909 yılları arasında bir yıl gibi kısa sürede tıp kurumlarında birleşme, ortadan kalkma veya değişme şeklindeki bu gelişmeler sonucunda Haydarpaşa'da Darülfünun Tıp Fakültesi kurulmuştur. 28 Eylül 1909'da dekanlığına Operatör Cemil (Topuzlu) Paşa seçilmiştir. Aynı zamanda Fakülte bünyesinde tesis edilen 1. Seririyat-ı Hariciye (Cerrahi Kliniği)'nin de ilk başkanı olmuştur. Böylece Haydarpaşa'da başlayan Darülfünun Tıp Fakültesi 1. Seririyat-ı Hariciye'den, 1933'den itibaren Cerrahpaşa Hastanesine yerleşmiş İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Genel Cerra-

*İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı Başkanı, İstanbul, Türkiye

Dr. Ertuğrul Göksoy
E-posta: goksoy@istanbul.edu.tr

Bu yazı basılmakta olan kitaptan kısaltılarak alınmıştır.
Tüm yayın hakları:
© Ertuğrul Göksoy

hi Anabilim Dalı'na uzanan bir asırlık serüven gelişmiştir.

28 Eylül 1909'da Haydarpaşa'da kurulan Tıp Fakültesinde iki cerrahi kliniği tesis edilmiştir. I. Seririyat-ı Hariciye'ye aynı zamanda Kurucu Dekan seçilen **Operatör Cemil Topuzlu Paşa**, II. Seririyat-ı Hariciye'ye Kerim Sebati şef olmuştur. Bunun dışında tesis edilen "Ameliyatı Cerrahi ve Ortopedi" polikliniğinin yönetimine Orhan Abdi bey getirilmiştir.

Anabilim Dalımızın kuruluşu 28 Eylül 1909'da Haydarpaşa'da I. Seririyat-ı Hariciye ile başlamıştır. Bu tarih aynı zamanda II. Seririyat-ı Hariciye ve ilk şefi Kerim Sebati ile başlayan İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalının da kuruluş tarihidir. Haydarpaşa'dan sonra 1933'den itibaren de Haseki ve Çapa'da yerleşerek günümüze kadar gelmiştir.

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin kuruluşu olan 1967 yılına kadar, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin Haydarpaşa, Cerrahpaşa ve Çapa'da farklı, fakat birbiriyle devamlı etkilenmiş, başkan ve öğretim üyesi değişimi olmuş, aynı zamanlarda ayrılma ve birleşmelere maruz kalmış cerrahi klinikleri olarak tarihte yer almışlardır.

Anabilim Dalımız 1909 yılından beri Ülkenin de geçirdiği toplumsal olaylara ve çalkantılara göre değişik dönemleri olmuştur (Tablo 1).

1909-1933 : Darülfünun Tıp Fakültesi

1. Seririyat-ı Hariciye

Modern Türk Cerrahisinin öncülerinden, 1909-1912 yılları arası Anabilim Dalımızın ilk ve kurucu başkanı olan **Cemil Topuzlu**, aynı zamanda İstanbul Darülfünunu Tıp Fakültesi'nin Kurucu Dekanı (1909-1911), Dişçilik ve Eczacılık Okullarının kurucusu (1909), İstanbul Belediye Başkanı (1912, 1919), Türk Cerrahi Derneği'nin kurucu üyesi (1929), Türk Tıp Tarihi Kurumu Başkanı (1950-1956) olarak hizmetleri olmuştur. 11 Nisan 1953'de İstanbul Üniversitesi Rektörü ve I. Cerrahi Kliniği Direktörü Ord. Prof. Dr. Kazım İsmail Gürkan tarafından İstanbul Üniversitesi Senatosu kararıyla "Tıp Fakültesi 1. Cerrahi Kliniği Fahri Ordinaryüs Profesörlük" payesi verilmiştir. Haydarpaşa Hastanesinde tesis edilen I. Seririyat-ı Hariciye'nin ameliyathanelerinin yapıldığı anfi "Cemil Paşa Anfisi" olarak isimlendirilmiştir.

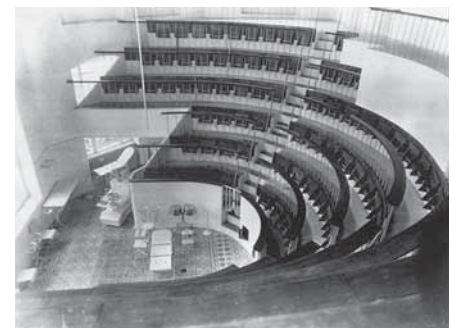

Resim 1. Haydarpaşa'da Darülfünun Tıp Fakültesi Hastanesi (1909-1933). 1936'dan itibaren Haydarpaşa Numune Hastanesi olmuştur.

Türk Cerrahi Tarihinin en önemli şahsiyetlerinden olan Operatör Cemil Topuzlu Paşa'nın bu klinikteki muavinlerinden biri de Birinci Dünya Savaşında Doğu Cephesinde Erzincan'da tifüse yakalanıp vefat eden Süfyan efendidir. İlk defa röntgen cihazı kuran ve genç yaşta vefat eden Esat Feyzi'nin yanında yetişen Süfyan efendi, aynı zamanda ülkede cerrahi kliniğinde ilk kez Röntgen cihazını da kullanan kişidir.

Cemil Topuzlu 1909 öncesinde de Türk ve Dünya cerrahisine büyük katkıları olmuştur.

Dünya Cerrahi tarihinde ilk olarak başarı ile ameliyat esnasında yaralanmış aksiler arteri sütüre etmesi, Aşil tendonunun Z plastiği ile uzatılması, açık kalp masajı, hemoroid cerrahisinde kullanılan bir alet ve teknik gibi. Ülkemizde aseptik cerrahi uygulamalarının öncüsü olan Topuzlu'nun çok düşük mortaliteyle gerçekleştirdiği önemli ameliyat serileri olmuştur. Bu serilerde kolektomi, rektum amputasyonu, Wertheim histerektomisi, mide ameliyathaneleri ve Jackson epilepsisinde trepanasyon ameliyathaneleri yer almaktadır. Ayrıca Röntgen ışınlarının özellikle yüzeysel ve ilerlememiş kanserlerde yararlı olduğunu, derin ve ilerlemiş kanserlerde palyatif etkisi olduğunu da yayınlamıştır.

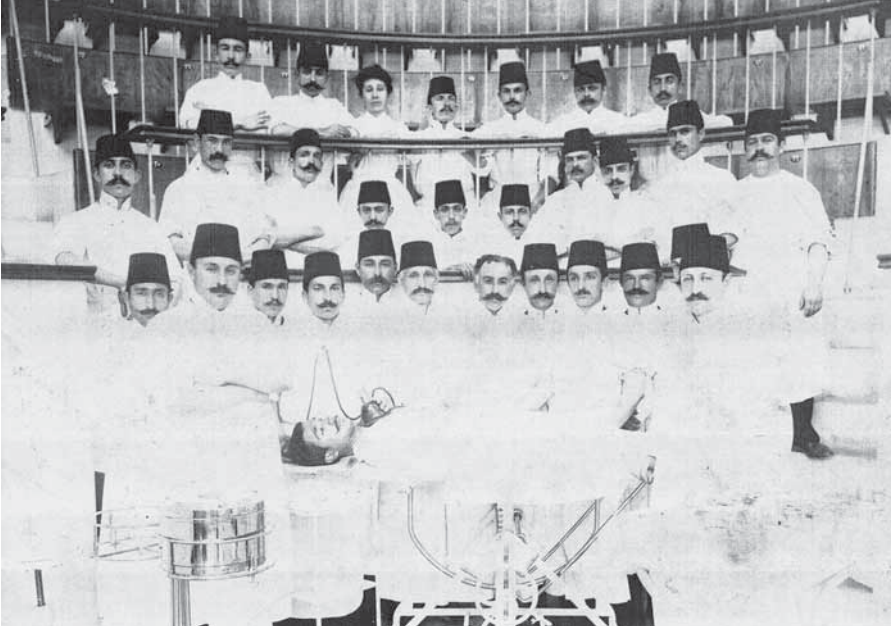

Resim 2 ve 3. Haydarpaşa'da Darülfünun Tıp Fakültesi Hastanesinde 1. Seririyat-ı Hariciye'deki Cemil Topuzlu Anfisi.

Fakültenin Haydarpaşa'dan İstanbul tarafına taşınma isteğine direnen Cemil Paşa, önce 19 Mart 1911'de Dekanlıktan

Tablo 1. 1909 yılından günümüze İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı'nın geçirdiği dönemler ve başkanları.

Yıl	Ünvan	Adı	Yıllar
1909-1933	Darülfünun Tıp Fakültesi 1. Seririyat-ı Hariciye	Ord. Prof. Dr. Cemil Topuzlu	(1909-1912)
		Müdürris Dr. Kerim Sebati Gürgün	(1912-1933)
1933-1951	İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi I. Şirürji Kliniği	Ord. Prof. Dr. Rudolf Nissen	(1933-1940)
		Ord. Prof. Dr. Burhaneddin Toker	(1941-1951)
1951-1963	İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi I. Cerrahi Kliniği	Ord. Prof. Dr. Kazım İsmail Gürkan	(1951-1960)
		Prof. Dr. Bedii Gorbon	(1960-1963)
1963-1967	İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi III. Cerrahi Kliniği	1951'de Cerrahpaşa'da I. Cerrahi Kliniğinden ayrılarak kurulmuş, 1963'de tekrar Cerrahi Kliniğine katılmıştır.	
		Ord. Prof. Dr. Fahri Arel	(1951-1960)
		Prof. Dr. Derviş Manizade	(1960-1962)
1963-1967	İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Cerrahpaşa Cerrahi Kürsüsü	Ord. Prof. Dr. Fahri Arel	(1963-1972)
		Ord. Prof. Dr. Fahri Arel	(1962-1963)
1967-1982	İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Cerrahi Kürsüsü	Ord. Prof. Dr. Fahri Arel	(1963-1972)
		Prof. Dr. Adnan Salepçioğlu	(1972-1982)
1982	İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı	Prof. Dr. Kemal Alemdaroğlu	(1982-1983)
		Prof. Dr. Selçuk Aybar	(1983-1990)
		Prof. Dr. Hürol İnsel	(1990-1999)
		Prof. Dr. Ümit Balcısoy	(1999-2007)
		Prof. Dr. Ertuğrul Göksoy	(2007'den beri)

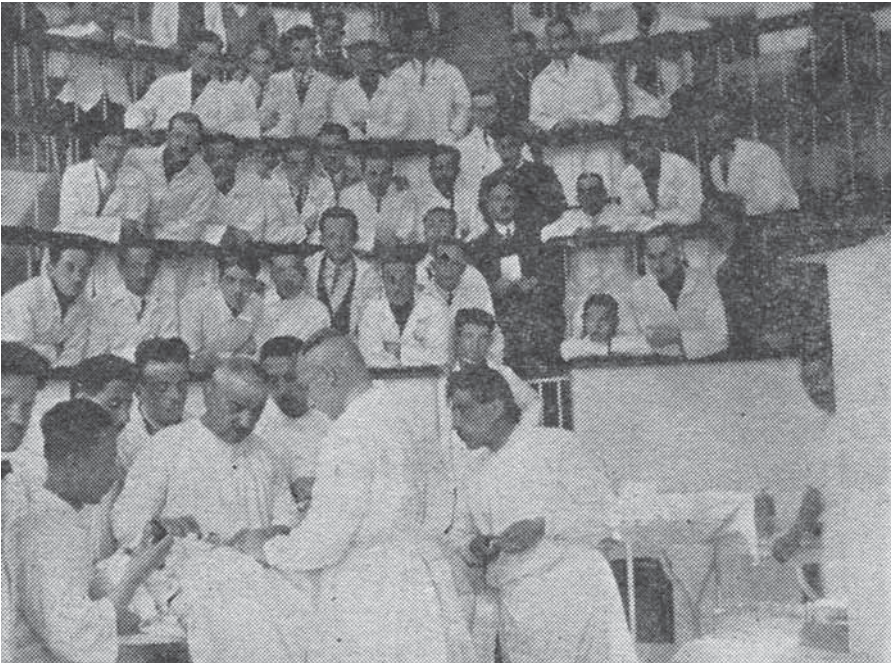

Resim 4. Operatör Cemil Topuzlu Paşa, Haydarpaşa'da Darülfünun Tıp Fakültesi I. Seririyat-ı Hariciye'de Cemil Topuzlu Anfisinde muavin, asistanları ile (1909-1912).

istifa etmiş, 21 Ağustos 1912'de İstanbul Belediye Başkanı olmasıyla da Kliniğini de bırakarak Fakülteden tamamen ayrılmıştır.

Cemil Paşanın 1912'de ayrılmasından sonra I. Seririyat-ı Hariciye'ye, II. Seririyat-ı Hariciye şefi olan **Kerim Sebati**, II. Seririyat-ı Hariciye'ye Orhan Abdi şef ol-

dular. 1925'de bir süre Tıp Fakültesinin son sınıfı Cerrahpaşa'da okumuştur. Bir dönem muavinleri Kemal Atay ve Saadetin Vedat Beyler, başasistanı Dr. Ali Rıza Tezel idi. 1933'de Darülfünun döneminden önce Kliniğin şefi Müderris Dr. Kerim Sebati (Gürgün), yardımcısı Kazım İsmail (Gürkan) beydir.

Resim 5. Müderris Dr. Kerim Sebati Gürgün Haydarpaşa'da Darülfünun Tıp Fakültesi I. Seririyat-ı Hariciye'de Cemil Topuzlu Anfisinde muavin, asistanları ile (1920'li yıllar).

Bu dönemde Balkan Harbi, Birinci Dünya savaşı, İstanbul'un işgali, Kurtuluş Savaşı, Cumhuriyetin ilanı gibi tarihimizdeki çok önemli olaylardan dolayı gelişmeler sınırlı kalmış, cephelere cerrah yetiştirmeye çalışılmıştır.

1933-1951 : İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi I. Şirürji Kliniği

1933'de gerçekleşen Üniversite Reformuyla Darülfünun yerine tesis edilen İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Haydarpaşa'dan İstanbul tarafına değişik hastanelere taşınmıştır. I. Şirürji Kliniği Cerrahpaşa Hastanesine yerleşmiş, direktörlüğüne Almanya'dan ayrılan bilim adamlarından Ord. Prof. Dr. Rudolf Nissen getirilmiştir; yanına Cerrahpaşa Hastanesinden Burhanettin Tokar ve Haseki Hastanesinden A. Fahri Arel doçent olarak tayin edilmiştir.

Resim 6. Cerrahpaşa Hastanesinde İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi I. Şirürji Kliniği (1933-1943).

1910'da Belediyeye bağlı olarak kurulan Cerrahpaşa Hastanesi 1913'de yeni yapılan binasında faaliyetine devam etmiştir. Hastanenin cerrahi kliniği ve ameliyathanesi dönemin önemli ve modern merkezi olmuştur. Bu klinikde 1925 yılından itibaren şef olarak bulunan Burhanettin Tokar, ülkemizde 1928'de ilk mide rezeksiyonunu yapan cerrah olmuştur. 1933'de aynı klinikde Nissen'in yanında önce doçent, çok kısa süre sonra, o yıl profesör olmuştur. Klinikde Fahri Arel'den sonra 1937'de Hazım Bumin doçent olmuştur.

Rudolf Nissen Anabilim Dalımızın üçüncü başkanı olarak 1940 yılına kadar görevde bulunmuştur. Dünya cerrahisine bir çok katkısı olan Rudolf Nissen 1931'de dünyada ilk pnömonektomi ameliyatını Berlin'de gerçekleştirmiştir. 1929 ve 1932'de atipik duodenal rezeksiyon ve Nissen yöntemiyle duodenumun kapatılmasını, 1933'de yine Berlin Charite Kliniğinde geniş barsak rezeksiyonu ve ileoanal anastomoz ameliyatlarını

Resim 7. Ord. Prof. Dr. Rudolf Nissen, Cerrahpaşa'da I. Şirürji Kliniğinde çalışma arkadaşları, asistan ve öğrencileri ile (1933-1940).

yapmıştır. Cerrahpaşa'da ise değişik akciğer ve tüberküloz ameliyatları ve pnömonektomiler, dünyada ilk kez çocuklarda akciğer lobektomisi gibi işlemlerin yanı sıra 1936'da "Transplevral kardiazekstomisi ve anastomozu" işlemini gerçekleştirmiş, 1936'da Türkçe, 1937'de Almanca olarak yayınlamıştır. Bu ameliyatı Basel Cerrahi Kliniğinde 1955'de yaptığı Abdominal fundoplikasyon ameliyatının (Nissen II ameliyatı) öncüsü

olarak kabul eden Nissen, 1940'dan itibaren A. B. D. 'de 1946'da Abdominal anterior gastropexi (Nissen I ameliyatı), 1954'de Antrumun korunduğu proksimal subtotal gastrektomi ve özel anastomoz (Nissen ameliyatı) gibi katkıları olmuştur.

Cerrahpaşa'da kendi istediği ve planlattığı modern bir cerrahi kliniğinin inşaat çalışmalarını için büyük girişimleri olmuştur.

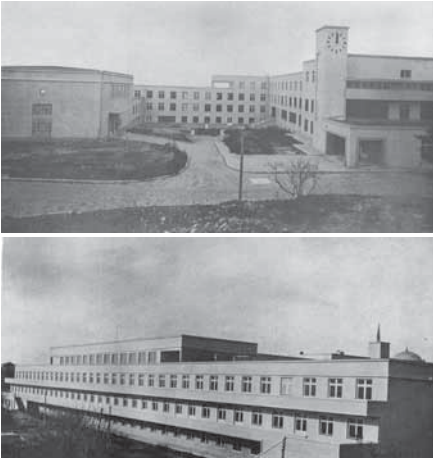
1939'da Amerika'ya tedavi amacıyla giden Rudolf Nissen'e Prof. Dr. Burhanettin Toker önce vekalet etmiş, 1940'da Nissen'in dönmemesi üzerine Klinik Direktörü olmuştur.

1943'de Ordinaryüs Profesör olan A. Burhaneddin Toker, Ocak 1927'de ilk cerrahi dergi olan Türk Cerrahi Mecmuasını yayın hayatına sokmuş, 1929'da Türk Cerrahi Cemiyetinin kuruluşunda geçici kurucu yönetim kurulu başkanı olarak rol almıştır. Dergi de derneğin ilk yayın organı olmuştur.

Nissen tarafından istenen ve planlanan, 1939'da yapımına başlanan yeni cerrahi binasının inşaatını sağlamıştır. 1943 yılına kadar süren inşaatın sonra, açılış 3 Temmuz 1943'de yapılmıştır. 1988 yılına kadar Cerrahi Kliniği olarak hizmet veren bu klinik o yıllarda Avrupa'nın da en modern cerrahi kliniği olarak tanınmıştır.

Ord. Prof. Dr. A. Burhaneddin Toker üstün gayretiyle yeni binada cerrahi kliniğinin, cerrahi biliminin günümüzde hepsi birer ayrı disiplin olan çağdaş yapılmasını sağlamıştır: Kalp, akciğer cerrahisi, anestezi, nöroşirürji, travmatoloji ve sindirim sistemi cerrahisi gibi.

1940'ların başında A. Fahri Arel profesör olmuş, bunu 1945'de Derviş Manizade ve Feyyaz Berkay, 1949'da Bedii Gorbun doçent olarak takip etmişlerdir.

Resim 8 ve 9. Cerrahpaşa Hastanesinde İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi I. Şirürji Kliniği (1943-1951), I. ve III. Cerrahi Klinikleri (1951-1963), Cerrahpaşa Cerrahi Kürsüsü (1963-1967); 1967'den itibaren Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Cerrahi Kürsüsü (1967-1982) ve Genel Cerrahi Anabilim Dalı (1982-1988).

Resim 10. Ord. Prof. Dr. A. Burhaneddin Toker Cerrahpaşa'da I. Şirürji Kliniğinde çalışma arkadaşları, asistan ve öğrencileri ile (1945).

Resim 11. Ord. Prof. Dr. Kazım İsmail Gürkan Cerrahpaşa'da I. Cerrahi Kliniğinde çalışma arkadaşları, asistan ve öğrencileri ile (1951-1960).

1946 yılında Feyyaz Berkay nöroşirürji eğitimi için A. B. D. 'ne gönderildi. Yine Dr. Sadi Sun anesteziyle ilgili eğitimlerini bu yıllarda geliştirmiştir. 1947'de cerrahi asistanı, daha sonra cerrahi başasistanı olan Dr. Sadi Sun 1949'dan sonra anesteziyle meşgul olmuş, Danimarka'da 1957-1958 yıllarında anestezi kurslarına katılmıştır. Kalp ve toraks cerrahisinde Türkiye'de ilk kez endotrakeal anestezi 1949'da Dr. Sadi Sun tarafından uygulanmıştır.

Nissen tarafından yetiştirilen ve ülkemizde 1937'de ilk kez aşamalı sınavla cerrahi doçenti olan Doç. Dr. Hazım Bumin Aralık 1949'da 12 yıllık doçent olarak profesör kadrosu alamadığı için Üniversiteden ayrılarak Şişli Etfal Hastanesi Hariciye Şefi olmuştur.

Travmatolojiyle ilgili birçok ameliyatın ülkede ilk kez yapan Burhaneddin Toker ölümünden bir süre önce 1951'de ülkemizdeki ilk total gastrektomi ameliyatını da gerçekleştirmiştir.

20 Ağustos 1951'de Ord. Prof. Dr. Burhaneddin Toker'in ölümüyle İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde Cerrahpaşa hastanesinde bulunan I. Şirürji ile Yukarı Gureba(Çapa) Hastanesinde bulunan II. Şirürji Kliniklerinde yeniden bir yapılanmayla dört cerrahi kliniği oluşturulmuştur. Cerrahpaşa'da I. ve III. Cerrahi Kliniği, Yukarı Gureba (Çapa)'da II. ve

Tedavi ve Eksperimental Cerrahi Kliniği (IV. Cerrahi Kliniği) oluşturulmuştur.

1951-1963 : İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi I. Cerrahi ve III. Cerrahi Klinikleri

10 Aralık 1951'de yeni adıyla I. Cerrahi Kliniğinin direktörlüğüne Çapa'da bulunan II. Cerrahi Kliniğinin öğretim üyelerinden, İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kazım İsmail Gürkan tayin edilmiş, aynı binada III. Cerrahi Kliniği kurularak direktörlüğüne Prof. Dr. Fahri Arel getirilmiştir. Bir süre sonra Ordinaryüs olan **Kazım İsmail Gürkan**'ın yanında I. Cerrahi Kliniğinde Bedii Gorbon ve Feyyaz Berkay doçent olarak yer aldılar, 1951'den itibaren II. Şirürji Kliniğinden gelen Turan Gürgen ve Kemal Aydınloğlu başasistan, Baha Sezer Doçent olarak olarak hizmete başladılar.

III. Cerrahi Kliniğinde Ordinaryüs olan **A. Fahri Arel**'in yanında ise Doç. Dr. Derviş Manizade ve 1951'de Doçent olan Nihat Dorken görev aldılar. Başasistan olarak Adnan Salepçioğlu, 1952'de uzman olan Tarık Minkari bu klinikde kaldılar.

Ord. Prof. Dr. Kazım İsmail Gürkan yönetiminde bulunan I. Cerrahi Kliniğindeki bazı gelişmeler şöyle olmuştur:

28 Haziran 1945'de Nissen'in son asistanlarından Feyyaz Berkay Doçent olmuş, 30 Kasım 1946'da A. B. D. 'ne nöroşirürji öğrenmek üzere gönderilmiş, 18 Aralık 1950'de A. B. D. 'den nöroşirürji

eğitimi tamamlayıp Türkiye'ye dönmüştür. Doç. Dr. Feyyaz Berkay Ocak 1951'de

Ord. Prof. Dr. A. Burhaneddin Toker'in başkan olduğu I. Şirürji Kliniği bünyesinde bulunan bir serviste nöroşirürji çalışmalarına başlamıştır. 1954'de Doç. Dr. Feyyaz Berkay, Nöroşirürji Kliniğini kurmak üzere I. Cerrahi Kliniğinden ayrılarak Nöroloji Kliniği bünyesine katılmıştır.

1957'de I. Cerrahi Kliniğinde kalp ve akciğer cerrahisi ile ilgili çalışmalara başlanmıştır. 1957'de mitral komissurotomi yapılmıştır. Başasistan, daha sonra doçent olan Dr. Erol Düren tiroid cerrahisi çalışmaları için İngiltere'ye gitmiş, 1959'da açık kalp cerrahisi için Doç. Dr. Turan Gürgen A. B. D. Georgetown Üniversitesinde Prof. Dr. Charles A. Hufnagel'in yanına, Dr. Selçuk Kanatlı kalp-akciğer pompasını öğrenmesi için Londra'ya, 1960'da Dr. Hürol İnel akciğer cerrahisi için İngiltere'ye gönderilmiştir.

1960 yılında köpeklerde kalp-akciğer pompasıyla açık kalp cerrahisi çalışmalarına başlanmıştır (Doç. Dr. Turan Gürgen, Dr. Selçuk Kanatlı, Dr. Ayhan Bilgin, Dr. Ali Mert, Dr. İlhan Gökyay).

I. Cerrahi Kliniğinde 1951'de Baha Sezer, 1956'da Turan Gürgen, 1959'da Erol Düren doçent oldular.

Ord. Prof. Dr. A. Fahri Arel yönetimindeki III. Cerrahi Kliniğinde ek bina yapıyla genişleme sağlanmış, kalp-akciğer cerrahisi için modern ameliyathane oluşturulmuştur. 1931'de Berlin'de iken dünyada ilk pnömonektomi yapan Rudolf Nissen'in Cerrahpaşa Kliniğine gelmesiyle başlayan akciğer cerrahisindeki büyük hamleler daima devam etmiş, özellikle 1950'den sonra Fahri Arel'in çabalarıyla akciğer, özofagus cerrahisinde gelişmeler olmuştur. Dünya Sağlık Teşkilatı desteğiyle ekibi ve aletleri ile 1950 yılında Türkiye'ye gelen Danimarkalı Prof. Dr. Erik Husfeldt akciğer cerrahisi çalışmalarını özellikle Tarık Minkari'nin katılımıyla uygulamıştır. Ayrıca Fahri Arel ve Nihat Dorken tarafından Türkiye'de ilk defa olarak kapalı mitral komissurotomi, konstrüktif perikarditte perikardiyektomi, PDA kapatılması, kapalı pulmoner valvulotomi, Blalock ameliyatı, aort komissurotomisi gibi uygulamalar gerçekleştirilmiştir. 1960 yılın-

Resim 12. Ord. Prof. Dr. A. Fahri Arel Cerrahpaşa Cerrahi Kürsüsünde öğretim üyeleri ve asistanlarıyla (1963-1967).

da yüzeysel hipotermi ile açık kalp ameliyatı da yapılmıştır. Hipotermi ve İnflow Oklüzyon tekniği ile açık kalp ameliyatlarına ait ilk klinik uygulamalar birbirinden müstakil olarak Nihat Dorken ve Ankara'dan Aydın Aytaç tarafından 1962 yılında İstanbul'da Milli Türk Tıp Kongresi'nde tebliğ edilmiştir.

III:Cerrahi Kliniğinde 1947'de başladığı cerrahi asistanlığından sonra cerrahi uzmanı olan Dr. Sadi Sun, anesteziyle ilgili gelişmeleri takip etmiş ve eğitim almıştır. 1955'de Anesteziyoloji nin ayrı bir ihtisas dalı olarak kabul edilmesiyle Sadi Sun 1956'da ülkedeki ilk iki anestezi uzmanından biri, 1960'da ise Türkiye'deki ilk anestezi doçenti olmuştur. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde 22 Mart 1961'de Doç. Dr. Dr. Sadi Sun'un gayretleri ile cerrahi bünyesinde bağımsız Anesteziyoloji ve Reanimasyon Enstitüsü kurulmuş, 26 Şubat 1966'da Cerrahi Kürsüsü bünyesinden ayrılarak Doç. Dr. Sadi Sun başkanlığında Anestezi ve Reanimasyon Kürsüsü olarak kurulmuştur.

III. Cerrahi Kliniğinde 1957'de Adnan Salepçioğlu ve Tarık Minkari doçent olmuşlardır. Bu dönemde Dr. Adnan Salepçioğlu ülkemizdeki ilk portal hipertansiyon ameliyatlarını, Dr. Tarık Minkari özofagus-mide ameliyatlarında ilk ve değişik teknikleri uygulamışlardır.

27 Mayıs 1960 ihtilalinden sonra 27 Ekim 1960 tarihinde 114 sayılı kanun ile 147 öğretim üyesi ve yardımcısı Üniversiteden

uzaklaştırılmıştır. "147'ler olayı " denen bu girişimle 28 Ekim 1960'da Kazım İsmail Gürkan, A. Fahri Arel, Baha Sezer üniversiteden uzaklaştırıldılar. 8 Kasım 1960'da I. Cerrahi Kliniği direktörlüğüne **Doç. Dr. Bedii Gorbun** getirilmiştir;daha sonra 19 Haziran 1961'de Profesör olmuştur.

III. Cerrahi Kliniğine de **Prof. Dr. Derviş Manizade** başkan olmuştur. 12 Nisan 1962'de 43 sayılı kanunla 1960 yılında üniversitelerinden uzaklaştırılan öğretim üyelerinin görevlerine dönmeleri kabul edilmiştir. İstanbul Üniversitesi Senatosu'nun 24 Nisan 1962'deki toplantısında verilen kararla 27 Nisan 1962'de Kazım İsmail Gürkan ve A. Fahri Arel Cerrahpaşa'daki kadrolarına tayin edilerek dönmüşlerdir. III. Cerrahi Kliniğinde, 28 Nisan 1962'de A. Fahri Arel'in dönmesiyle Derviş Manizade başkanlıktan önce gönüllü, iki ay sonra resmen çekilmiş, Ord. Prof. Dr. A. Fahri Arel III. Cerrahi Kliniğine başkan olmuştur. Fakat I. Cerrahi Kliniğinde başkanlık sorun olmuş, Prof. Dr. Bedii Gorbun başkanlık görevine 1963 yılına kadar devam etmiştir.

1963-1967 : İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Cerrahpaşa Cerrahi Kürsüsü

1963 yılının ilk aylarında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin Cerrahpaşa ve Çapa'da bulunan 1951'de 4'e bölünmüş Cerrahi Klinikleri bu sefer birleştirilmiş, Cerrahpaşa'da Cerrahpaşa Cerrahi Kür-

süsü, Çapa'da Çapa Cerrahi Kürsüsü tesis edilmiştir. Cerrahpaşa Cerrahi Kürsüsünün başkanlığına da Ord. Prof. Dr. A. Fahri Arel getirilmiştir.

Yine 1963 yılında hazırlanan İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Seksiyonları Yönetmeliği'ne göre **A. Fahri Arel** başkanlığındaki Kürsüde Genel Cerrahi, Batın seksiyonlarının yanında Travmatoloji, Toraks, Plastik Cerrahi seksiyonları oluşturulmuştur. Seksiyon başkanlıklarına Genel Cerrahi'de Ord. Prof. Dr. Kazım İsmail Gürkan, Batın 'da Prof. Dr. Bedii Gorbun, Travmatoloji 'de Prof. Dr. Derviş Manizade, Toraks'da Prof. Dr. Nihat Dorken, Plastik'te Prof. Dr. Baha Sezer geldiler. Genel Cerrahi daha sonra Genel 1 (Ord. Prof. Dr. Fahri Arel), Genel 2 (Ord. Prof. Dr. Kazım İsmail Gürkan) olarak ikiye ayrılmıştır.

"147'ler" ile görevine dönen Doç. Dr. Baha Sezer 23 Mayıs 1963'de Profesör olmuştur.

Travmatoloji Seksiyonuna cerrahi uzmanları Dr. Kemal Bayraktar ve Dr. Macit Uzel başasistan olarak alınmışlardır. 1963'de Mecdi Ramazanoğlu, Kemal Aydınlioğlu, 1965'de Selçuk Aybar ve Selçuk Kanatlı, 1966'da Kaya Gürsel doçent olmuşlardır.

1967-1982 : İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Cerrahi Kürsüsü

1967'de İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi bölünerek ikinci bir fakülte olarak Cerrahpaşa Tıp Fakültesi kurulmuş, Cerrahpaşa Cerrahi Kürsüsü yeni Fakültenin bünyesinde yer almıştır. Tıp Fakültesi de İstanbul Tıp Fakültesi ismiyle devam etmiştir.

1967 yılında Cerrahpaşa Tıp Fakültesi bünyesindeki Cerrahi Kürsüsünün kadrosu:

Ord. Prof. Dr. Fahri Arel (Kürsü Başkanı), Ord. Prof. Dr. Kâzım İsmail Gürkan, Prof. Dr. Derviş Manizade, Prof. Dr. Bedii Gorbun, Prof. Dr. Nihat Dorken, Prof. Dr. Baha Sezer, Prof. Dr. Turan Gürgen, Prof. Dr. Adnan Salepçioğlu, Prof. Dr. Tarık Minkari, Üniv. Prof. Dr. Erol Düren, Doç. Dr. Alâeddin Vardar ve Doç. Dr. Mecdi Ramazanoğlu .

Kürsüde kadrosuz doçent, uzman ve asistan olarak toplam 39 hekim mevcuttur. Daha sonra Doç. Dr. Alâeddin Var-

dar 1968'de İstanbul Tıp Fakültesi Cerrahi Kürsüne, Kalp-Damar Cerrahisi kurmak üzere geçmiştir.

31 Ocak 1969'da Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi Kürsüsü kurularak başkanlığına Prof. Dr. Derviş Manizade seçilmiştir. Cerrahi Kürsüsü bünyesindeki Travmatoloji Seksiyonu, 16 Ocak 1971'de Prof. Dr. Derviş Manizade başkanlığında Ortopedi ve Travmatoloji Kürsüsü adıyla kurularak Cerrahi Kürsüsünden ayrılmış, Doç. Dr. Kemal Bayraktar ve Doç. Dr. Macit Uzel yeni Kürsiye geçmiştir.

1 Ağustos 1972'de Kürsü başkanı Ord. Prof. Dr. Fahri Arel'in sağlık nedenlerinden dolayı İ. Ü. Senatosu tarafından emekli edilmesinden sonra 14 Ağustos 1972'de Prof. Dr. Adnan Salepçioğlu Kürsü Başkanı seçilmiştir.

Adnan Salepçioğlu döneminde ayrı bir servis olarak 1974'de Acil Cerrahi Servisi kurulmuştur. 1974 yılında Almanya'ya gastroskopi eğitimine Dr. Can Gökdoğan gönderilmiş, 1975 yılında ülkemizde cerrahi klinikleri bünyesinde ilk kez gastroskopi laboratuvarı, bilahare endoskopik LASER ünitesi açılmıştır. Bu gelişmelerde büyük katkısı olan Dr. Gökdoğan'ın gerek uzmanlık tezi(1977), gerek doçentlik tezi (1982) cerrahi endoskopi ile ilgilidir.

1976 yılı başlarında uzun hazırlıkları takiben Klinikte ilk kez canlı böbrek transp-

lantasyonu yapılmıştır (Prof. Dr. Mecdi Ramazanoglu, Doç. Dr. Somer Önes). İlk hastalarda sonuçların iyi olmaması nedeniyle çok uzun süre ara verilmiş, ancak 2 Haziran 1986'da tekrar başlanmıştır .

Kürsü Başkanı Prof. Dr. Adnan Salepçioğlu, Çocuk Cerrahisini ayrı bir dal olarak kurmak için başasistanlarından Dr. Nur Danişmend'i 1975 yılında Londra'ya 2 yıl süreyle göndermiştir. Aynı dönemde, 1970 yılında Cerrahi Kürsüsünde uzman olan, daha sonra Hacettepe Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisinde 1970-1973 yılları arasında çocuk cerrahisi uzmanlık eğitimini tamamlayan Dr. Daver Yeker, Kürsü Kurulu kararı ile 1. 1. 1977 tarihinde Cerrahpaşa Cerrahi Kürsüsünde Uzman olarak göreve başlamıştır. 1977'de Çocuk Cerrahisi Doçenti olan Dr. Daver Yeker ile Uzm. Dr. Nur Danişmend Şubat 1978'de açılan Çocuk Cerrahisi Servisinde çalışmalarını sürdürmüşlerdir. Cerrahi Kürsüsü Çocuk Cerrahi Servisinin ilk asistanı 1 Mart 1978'de rotasyonla gelen Dr. Ertuğrul Göksoy olmuştur. 1979'da Profesörler Kurulu kararıyla Çocuk Cerrahisi Servisi Seksiyon olarak kabul edilmiştir. Uzm. Dr. Nur Danişmend 1981 yılında Çocuk Cerrahisi Doçenti olmuştur.

1981'de Cerrahi Kürsüsünden Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi Kürsüsünden ayrılarak kurulmuş, Prof. Dr. Baha Sezer ilk başkanı olmuştur.

Mayıs 1981'de Türkiye'de ilk sirküler EEA stapler uygulaması (Prof. Dr. H. İn-sel, Doç. Dr. Aras Geçioğlu) ile 1981 sonbaharında Türkiye'de ilk linear stapler uygulaması (Prof. Dr. K. Alemdaroğlu) gerçekleştirilmiştir.

1982: İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı

6 Kasım 1981'de kabul edilen Yüksek Öğretim Kanununa bağlı olarak Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği ile Cerrahi Kürsüsü değişime uğramıştır. 29 Temmuz 1982 tarihli 82/189 sayılı kararıyla Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliğinin geçici 1. maddesi ve 2547 sayılı kanunun 7. maddesi uyarınca Cerrahi Tıp Bilimlerine bağlı Genel Cerrahi Anabilim Dalı kurulmuştur. Cerrahi Kürsüsü Genel Cerrahi Anabilim Dalı adını almış ve Ekim 1982'de başkanlığına da Prof. Dr. Kemal Alemdaroğlu tayin edilmiştir. **Kemal Alemdaroğlu**'nun başkanlık dönemi 5 ay kadar sürmüştür.

Cerrahi Tıp Bilimleri Bölümüne bağlı olarak 1983 yılı başlarında Prof. Dr. Nihat Dorken başkanlığında Göğüs ve Kalp-Damar Cerrahisi, Doç. Dr. Daver Yeker başkanlığında Çocuk Cerrahisi bağımsız anabilim dalları olarak Cerrahi Kürsüsünden ayrıldılar. 1981'de Cerrahi Kürsüsünden ayrılarak kurulan Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi Kürsüsü de bu dönemde Anabilim Dalı olmuştur.

Mart 1983'de Prof. Dr. Selçuk Aybar Anabilim Dalı başkanı olarak atanmıştır. **Selçuk Aybar** döneminde, 1976 yılında başlayan, fakat devam edemeyen canlı böbrek transplantasyon çalışmaları 2 Haziran 1986'da tekrar başlamıştır (Doç. Dr. Muzaffer Sarıyar, Londra'dan Dr. A. E. Young, Ürolog Doç. Dr. Ali Rıza Kural, , Uzm. Dr. Ertuğrul Göksoy, Uzm. Dr. Hasan Kalafat).

Haziran 1988'de kadaverik böbrek nakli yapılmıştır(Prof. Dr. Muzaffer Sarıyar, Doç. Dr. Ertuğrul Göksoy, Uzm. Dr. Hasan Kalafat, Uzm. Dr. Hasan Taşçı).

1986'da Türkiye'de ilk kez ülseratif kolit için proktokolektomi, ileal J poş ve poşanal anastomoz ameliyatı gerçekleştirilmiştir (Doç. Dr. Tarık Akçal).

Kasım 1988'de Genel Cerrahi Anabilim Dalı yeni yapılan monoblok binaya taşınmıştır. Yeni binada Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Arel, Gürkan, Gorbon ve Topuzlu Servisleri şeklinde yer almış ve

Resim 13. Prof. Dr. Selçuk Aybar Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalında öğretim üyeleri ve asistanlarıyla (Kasım 1988).

Resim 14. Prof. Dr. Hürol İnsel Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalında öğretim üyeleri ve asistanlarıyla (Ağustos 1996).

Prof. Dr. Aybar'ın gayretiyle 1989'da yeni binada Transplantasyon servisi kurulmuştur.

Mart 1989'da Prof. Dr. Selçuk Aybar seçimle tekrar Genel Cerrahi Anabilim Dalı Başkanı olmuştur. 1990'da Prof. Dr. Selçuk Aybar'ın vefatıyla Anabilim Dalı başkanlığına Prof. Dr. Hürol İnsel seçilmiştir. **Hürol İnsel** başkanlığında Anabilim Dalındaki gelişmeler şunlardır:

1991'de Transplantasyon Servisine " Selçuk Aybar Transplantasyon Servisi "

ismi verilmiştir. 1991 yaz aylarında ilk laparoskopik kolesistektomi gerçekleştirilmiştir (Doç. Dr. Ceyhun Oral). 1992 baharında ilk kadaverik karaciğer nakli yapılmış, bir süre program devam etmiştir (Prof. Dr. Muzaffer Sarıyar, Doç. Dr. Osman Faruk Şenyüz-Çocuk Cerrahisi-, Doç. Dr. Ertuğrul Göksoy, Doç. Dr. Hasan Taşçı).

Yeni binada cerrahi endoskopi ünitesi Prof. Dr. Can Gökdoğan yönetiminde yeniden yapılmış, Uzm. Dr. İhsan

Resim 15. Prof. Dr. Ümit Balcısoy Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalında öğretim üyeleri ve asistanlarıyla (Eylül 1999).

Taşçı ve Uzm. Dr. Osman B. Tortum ünitede görev almışlardır. Daha sonraki yıllarda diğer öğretim üyelerinin de katkısı olmuştur.

Ülkemizdeki öncü morbid obezite ameliyatları bu dönemde başlamıştır (Doç. Dr. Mustafa Taşkın). Bu yıllardan itibaren laparoskopik cerrahiyle ilgili birçok yeni girişimler yapılmaya başlanmıştır: Laparoskopik kolon rezeksiyonu (Prof. Dr. Erhun Eyüpoğlu), laparoskopik Nissen ameliyatı (Doç. Dr. Turgut İpek), laparoskopik fıtık cerrahisi (Doç. Dr. Metin Ertem). Daha sonra birçok öğretim üyesi yeni girişimler yaparak öncü olmuşlardır.

1999'da Prof. Dr. Hürol İnsel'in yaş haddi nedeniyle emekli olması üzerine Prof. Dr. Ümit Balcısoy başkanlığa seçilmiştir.

Ümit Balcısoy döneminde 2002 yılında Anabilim Dalı bünyesinde Transplantasyon servisine ilave olarak, Meme cerrahisi, Sindirim sistemi cerrahisi, Karaciğer-safra yolları-pankreas cerrahisi ve Endokrin cerrahisi çalışma grubları ve servisleri oluşturulmuştur. Ayrıca Genel Cerrahi bünyesinde Özel servis açılmıştır.

1989'da Cerrahpaşa'da başlayan, 1993 yılından itibaren Prof. Dr. Ertuğrul Göksoy ve Prof. Dr. Can Gökdoğan'ın düzenleme kurulu başkanı oldukları Türk-Alman Gastroenteroloji ve Hepatoloji Kongrelerinin desteğiyle, 2000 yılında Ülkemizde ilk kez Cerrahi Kliniği bünyesinde endoskopi kursları (Türk-Alman Endoskopi Toplantıları) başlamıştır. Erlangen endo-trainer'inde dondurularak hazırlanmış domuz organlarında gastroskopi, kolonoskopi, ERCP uygulamaları, endosonografi kursları yapılmış, günümüze kadar bir çok kez tekrar edilmiştir.

Laparoskopik cerrahide, meme ve endokrin cerrahide yeni gelişmeler bu dönemde yapılmıştır.

7 Aralık 2007 tarihinde Anabilim Dalı Başkanlığına Prof. Dr. Ertuğrul Göksoy seçilmiştir.

Ertuğrul Göksoy, özellikle cerrahi eğitim üzerine yoğunlaşmış olarak tüm öğretim üyelerinin de katkısıyla çalışmalarına devam etmektedir. Kuruluşunun 100. + Yılı nedeniyle başlayan, ulusal seviyede yapılan bilimsel *Cerrahpaşa Cer-*

Resim 16. Prof. Dr. Ertuğrul Göksoy Cerrahaşya Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalında öğretim üyeleri ve asistanlarıyla (26 Mart 2009).

rahi Toplantıları bundan sonra ulusal ve uluslar arası olarak yürümeye devam edecektir. Uluslar arası ilişkilerle genç cerrahların A.B.D. ve Almanya'ya gitmelerinin yanı sıra, tanınmış, özellikle Alman cerrahların ülkemize gelmeleri sağlanmaktadır.

SAYGIYLA ANIYORUZ

Kuruluşundan günümüze Anabilim Dalımıza hizmet etmiş, aramızda olmayan başkan, öğretim üye ve yardımcıları ile personeli, tüm mensublarımızı minnetle ve saygıyla anıyoruz (Tablo 2).

Tablo 2. 1909 yılından itibaren kaybettiğimiz öğretim üyeleri (kadrolu).

Müderis Dr. Kerim Sebati Gürgün	(1942)
Ord. Prof. Dr. Burhaneddin Tokar	(1951)
Ord. Prof. Dr. Cemil Topuzlu	(1958)
Doç. Dr. Selçuk Kanatlı	(1969)
Ord. Prof. Dr. Kazım İsmail Gürkan	(1972)
Ord. Prof. Dr. A. Fahri Arel	(1974)
Doç. Dr. Hazım Bumin	(1976)
Prof. Dr. Bedii Gorbun	(1980)
Prof. Dr. Mecdi Ramazanoğlu	(1981)
Ord. Prof. Dr. Rudolf Nissen	(1981)
Prof. Dr. Kaya Gürsel	(1984)
Prof. Dr. Orhan Ersek	(1988)
Prof. Dr. Selçuk Aybar	(1990)
Prof. Dr. Baha Sezer	(1991)
Prof. Dr. Feyyaz Berkay	(1991)
Prof. Dr. Adnan Salepçioğlu	(1995)
Prof. Dr. Ali Pusane	(1995)
Prof. Dr. Kemal Aydınlioğlu	(1996)
Prof. Dr. Nihat Dorken	(1997)
Prof. Dr. Yılmaz Karaözbeke	(1998)
Prof. Dr. Akdoğan Erözbeke	(2001)
Prof. Dr. Derviş Manizade	(2003)
Prof. Dr. Alaaddin Vardar	(2004)
Prof. Dr. İsmail Aydemir	(2006)
Prof. Dr. Aytekin Erdağ	(2008)

Tablo 3. Genel Cerrahi Anabilim Dalından emekli olan veya ayrılan öğretim üyeleri.

Prof. Dr. Turan Gürgen	(1991)
Prof. Dr. Tarık Minkari	(1992)
Prof. Dr. Ali Haydar Taşpınar	(1993)
Prof. Dr. Erol Düren	(1994)
Prof. Dr. Mehmet Sakaoğlu	(1994)
Prof. Dr. Ayhan Bilgin	(1997)
Prof. Dr. Kadri Kahraman	(1998)
Prof. Dr. Hürol İnsel	(1999)
Prof. Dr. Hayrettin Cebeci	(2001)
Prof. Dr. Gürcaz Ünal	(2003)
Prof. Dr. İlyas Aras Geçioğlu	(2004)
Doç. Dr. M. Rafet Yiğitbaşı	(2004'de S. B. Göztepe Hastanesine geçiş)
Prof. Dr. Somer Öneş	(2005)
Prof. Dr. Haluk Saner	(2005)
Prof. Dr. Kemal Alemdaroğlu	(2006)
Prof. Dr. Can Gökdoğan	(2006'da TC Adli Tıp Kurumu'na geçiş)
Prof. Dr. Ergun Göney	(2007)
Prof. Dr. Yılmaz Kafadar	(2007)
Prof. Dr. Ahmet N. Özbal	(2007)
Prof. Dr. Ümit Balcısoy	(2009)

Tablo 4. Cerrahi Kürsüsü bünyesinde öğretim üyesi olarak çalışmış, daha sonra yeni kurulan Kürsü veya Anabilim Dallarına geçenler.

Prof. Dr. Kemal Bayraktar	1971 Ortopedi ve Travmatoloji Kürsüsü
Prof. Dr. Macit Uzel	1971 Ortopedi ve Travmatoloji Kürsüsü
Prof. Dr. Ali Nihat Mındıkoğlu (Ülgen)	1981 Plastik Cerrahi Kürsüsü
Prof. Dr. Kenan Aktan	1983 Kalp-Damar Cerrahisi Anabilim Dalı
Prof. Dr. Mehmet Özer	1983 Kalp-Damar Cerrahisi Anabilim Dalı
Doç. Dr. Daver Yeker	1983 Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı
Doç. Dr. Nur Danişmend	1983 Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı

Tablo 5. 2009 yılı Genel Cerrahi Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri.

Prof. Dr. Ertuğrul Göksoy (Başkan)
Prof. Dr. Hilal Ünal
Prof. Dr. Tarık Akçal
Prof. Dr. Muzaffer Sarıyar
Prof. Dr. Olcay Alver
Prof. Dr. Ali Ekrem Koç
Prof. Dr. Ateş Özyeğin
Prof. Dr. A. Ahat Andican
Prof. Dr. Sadık Perek
Prof. Dr. Feridun Şirin
Prof. Dr. Ali Cengiz
Prof. Dr. Yılmaz Ersan
Prof. Dr. Yusuf Bükey
Prof. Dr. Bayram Kayabaşı
Prof. Dr. Hasan Taşçı
Prof. Dr. Mustafa Taşkın
Prof. Dr. Hasan Kalafat
Prof. Dr. Erhun Eyüboğlu
Prof. Dr. Cihan Uras
Prof. Dr. Ceyhan Oral
Prof. Dr. Sabri Ergüney
Prof. Dr. Osman Baran Tortum
Prof. Dr. Asiye Perek
Prof. Dr. Recep Özgültekin
Prof. Dr. Yusuf Çiçek
Prof. Dr. M. Kenan Ulualp
Prof. Dr. Ali Vedat Durgun
Prof. Dr. Metin Ertem
Prof. Dr. Serdar Yüceyar
Prof. Dr. Mehmet Faik Özçelik
Prof. Dr. Turgut İpek
Prof. Dr. Mete Düren
Prof. Dr. Süphan Ertürk
Prof. Dr. Tayfun Karahasanoğlu
Prof. Dr. İhsan Taşçı
Prof. Dr. Varol Çelik
Prof. Dr. Salih Pekmezci
Prof. Dr. Nihat Yavuz
Prof. Dr. Sabri Melih Paksoy
Prof. Dr. Metin Kapan
Prof. Dr. Ertuğrul Gazioğlu
Prof. Dr. İsmail Hakkı Hamzaoğlu
Prof. Dr. Bedii Berat Apaydın
Prof. Dr. Mehmet Ferahman
Prof. Dr. Murat Özcan
Prof. Dr. Ali Çerçel
Prof. Dr. Fadil Ayan
Doç. Dr. Kağan Zengin
Doç. Dr. Kaya Sarıbenoğlu
Doç. Dr. Bilgi Baca

ÖĞRETİM ÜYELERİ VE YARDIMCILARI

Tablo 3’de Genel Cerrahi Anabilim Dalından emekli olan veya ayrılan öğretim üyeleri görülmektedir. Hocalarımıza uzun ve sağlıklı ömürler dileriz.

Tablo 4’de Cerrahi Kürsüsü bünyesinde öğretim üyesi olarak çalışmış, daha sonra yeni kurulan Kürsü veya Anabilim Dallarına geçenler görülmektedir. Burada uzman kadrosunda olanlar bulunmaktadır.

Tablo 5’de 2009 yılı Genel Cerrahi Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri, Tablo 6’da 2009 yılı Genel Cerrahi Anabilim Dalı Uzman ve Uzmanlık Öğrencileri görülmektedir.

Tablo 6. 2009 yılı Genel Cerrahi Anabilim Dalı Uzman ve Uzmanlık Öğrencileri.

Uzmanlar

Uzm. Dr. Sinan Çarkman
Uzm. Dr. Adem Karataş
Uzm. Dr. Fatih Aydoğan

Uzmanlık Öğrencileri

Dr. Volkan Özben
Dr. Ahmet Kocael
Dr. Deniz Atasoy
Dr. Ersin Aksu
Dr. Resul Sarıgül
Dr. Onur Bayraktar
Dr. Cahide İnci Kurtul
Dr. Emrah Akın
Dr. Gürsoy Erdoğan
Dr. İbrahim Ethem Cakcak
Dr. Erman Aytaç

Dr. Engin Hatipoğlu
Dr. Muhammed Ferhat Çelik
Dr. Fatih Can Karaca
Dr. Tülay Mızraklı
Dr. Fahri Gökçal
Dr. Ali Levent Işık
Dr. Alpen Yahya Gümüšoğlu
Dr. Yunus Taşçı
Dr. Erkan Somuncu
Dr. Niyazi Eminov
Dr. Arife Şimşek
Dr. Berrin Papila
Dr. Güliden Polat
Dr. Afag Ağayeva
Dr. İsmail Ahmet Bilgin
Dr. Edgard Nurmammadov
Dr. Hamit Ahmet Kabuli
Dr. Server Sezgin Uludağ
Dr. Ulvi Abdullayev
Dr. Oğuzhan Çöğürü
Dr. Murat Şendur
Dr. Zekeriya Karaduman

SUMMARY

From 1st Surgical Clinic (1. Seririyat-i Hariciye) to Istanbul University Cerrahpasa Medical Faculty Department of General Surgery: Celebration of 100th Year of Foundation (1909-2009)

The story of the clinic began in 1909 with the chairperson Prof. Dr. Cemil Topuzlu as 1st Surgical Clinic (1. Seririyat-i Hariciye) and continued with Prof. Dr. Kerim Sebati at the same place.

In 1933, subsequent to so-called "University Reform" the clinic was moved to Cerrahpasa Hospital and chaired by Ord. Prof. Dr. Rudolf Nissen from Germany, with the name "Istanbul University Medical Faculty the 1st Surgical Clinic" until 1940. The department was then directed by Prof. Dr. Burhaneddin Toker between 1940 and 1951. The clinic was transferred into a new building and the directors paid attention to specialization in surgery. In 1951, a new organization was made and 1st Surgery Clinic (chair: Prof. Dr. Kazım İsmail Gürkan) and 2nd Surgery Clinic (chair: Prof. Dr. Fahri Arel) were estab-

lished. These two separate clinics were re-united again in 1963. The clinic was named as "Cerrahpasa Department of Surgery" between 1963 and 1967, and since Cerrahpasa Medical Faculty was founded in 1967, it was named as the Department of Surgery in this new faculty.

Thereafter, the department was chaired by Prof. Dr. Fahri Arel (1963 - 1972) and Prof. Dr. Adnan Salepcioglu (1972-1982). According to the new laws established in 1982, the Department had a new name in Turkish (Genel Cerrahi Anabilim Dalı) which was defining General Surgery as a "main scientific branch". The following directors of the department were Prof. Dr. Kemal Alemdaroglu (1982-1983) and Prof. Dr. Selcuk Aybar (1983-1990). The clinic was moved to its current location in 1988. Afterwards, the department was chaired by Prof. Dr. Hürol Insel (1990 - 1999) and Prof. Dr. Umit Balcisoy (1999 - 2007) Prof. Dr. Ertugrul Göksoy is the current director of the department since 2007.

Key Words: Surgical Clinics, Istanbul University, Cerrahpasa

KAYNAKLAR

1. Göksoy E: Ord. Prof. Dr. Rudolf Nissen'in Türkiye'deki (1933-1939) Bilimsel Çalışmaları. Nissen Sempozyumu "Doğumunun 100. Yıldönümünü Kutlama Toplantısı" (Düzenleyen:E. Göksoy). İstanbul, 20 Mayıs 1996.
2. Göksoy E, Sertel H İ, Gökdoğan C :Ein deutscher Professor für Chirurgie in Istanbul (1933-1939): Ord. Prof. Dr. Rudolf Nissen. Langenbeck Archiv für Chirurgie Suppl. Kongressband 1996. Springer-Verlag, Heidelberg, 1996, pp. 1262-1263.
3. Göksoy E: Saygıyla Anıyoruz (Prof. Dr. Kemal Aydınlioğlu, Prof. Dr. Rudolf Pichlmayr) Aktüel Tıp Derg. 3 (Sayı:5):II, 1998.
4. Göksoy E, Kalafat H, Altıntaş A, Kaptanoğlu L, Gökdoğan C: Türkische Chirurgie von den Anfaengen bis zur Gegenwart. Langenbeck Archiv für Chirurgie. Suppl. Kongressband 1998. Springer-Verlag, Heidelberg, 1998, p.
5. Göksoy E: Prof. Dr. Selçuk Aybar'ın yaşamı ve eserleri Yeni Tıp Tarihi Araştırmaları 6: 356-374, 2000
6. Göksoy E: Ord. Prof. Dr. A. Burhaneddin Toker-Ölümünün 50. Yılında Yaşamı ve Eserleri-Yeni Tıp Tarihi Araştırmaları 7: 387-431, 2001
7. Göksoy E: German Surgical Professor Rudolf Nissen: His activities at the Cerrahpasa Surgical Clinic and his contributions to Turkish Surgery. International d'Histoire de la Médecine (Cilt1), XXVI. Dizi, Sayı: 14a, 14b, 14c, N. SARI, A. H. BAYAT, Y. ÜLMAN, M. İŞİN . Türk Tarih Kurumu, Ankara 2005]
8. Göksoy E: Ord. Prof. Dr. A. Burhaneddin Toker:Türk Cerrahisine Katkıları Ulusal Cerrahi Dergisi 21:102-111, 2005
9. Göksoy E: Rudolf Nissen: Cerrahpasa Cerrahi Kliniğindeki Çalışmaları ve Türk Cerrahisine Katkıları. Ulusal Cerrahi Dergisi 21: 85-91, 2006
10. Göksoy E:İstanbul Darülfünunu Tıp Fakültesi 1. Seririyat-ı Hariciye'den İstanbul Üniversitesi Cerrahpasa Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı'na: Kurucusu Operatör Cemil Topuzlu Paşa. Ölümünün 50. Yılında Ord. Prof. Dr. Cemil Topuzlu. Anma Toplantısı. İ. Ü. Cerrahpasa Tıp Fakültesi, 10 Nisan 2008
11. Göksoy E: 100. + Yılında Cerrahpasa Cerrahi Kliniği ve Türk-Alman Cerrahi İlişkilerine Etkisi. 21. Türk-Alman Gastroenteroloji ve Hepatoloji Kongresi . İstanbul, 9 Haziran 2009
12. Göksoy E: 100. +Yıl Cerrahi Açılış Dersi: "100. +Yılında Cerrahpasa Cerrahi: Geçmişden Günümüze Cerrahi Tarihinde Kilometre Taşları". İstanbul, 26 Ekim 2009.